

Samnanger kommune
v/kontrollutvalet

18.4.2017

NOTAT VEDR. KONSESJONSSAK – SAMNANGER KOMMUNE

Deloitte har i samsvar med utarbeidd prosjektplan og bestilling frå kontrollutvalet datert 6.12.2016 utarbeidd eit notat om konsesjonssak knytt til Aldalselva kraftverk i Samnanger kommune.

Føremålet med oppdraget har vore å vurdere Samnanger kommune si handtering av anke i samband med konsesjonssak for Aldalselva kraftverk i 2016.

Oppdraget har hatt følgjande problemstillingar:

1. Er regelverk for sakshandsaming og delegasjon følgt i samband med anke knytt til konsesjonssak for Aldalselva kraftverk ?
 - a) Er ankesaka handsama av dei rette politiske organa?
 - b) Har rådmannen handsama ankesaka i tråd med regelverket?
2. Er regelverket for habilitet følgt i samband med anke knytt til konsesjonssak for Aldalselva kraftverk?
 - a) Blei kommunen sine rutinar knytt til vurdering av habilitet i politiske møte følgt i samband med denne saka?
 - b) Kva blei gjort for å sikre at dei som handsama saka var habile til å gjere dette?
 - c) Er det døme på at enkeltpersonar som var involvert i handsaming av ankesaka ikkje var habile til å handsame saka?

METODE

Revisjonen har gjennomgått aktuell dokumentasjon knytt til kommunen si handtering av konsesjonssaka i 2016 og vurdert denne opp mot relevant regelverk.

Revisjonen har intervjuet tidlegare rådmann Tone Ramsli og ordførar Knut Harald Frøland. Begge har lest igjennom og godkjent intervjureferata.

Notatet er sendt til rådmannen for verifisering og uttale. Konstituert rådmann opplyste per telefon 18.april 2017 at rådmannen ikkje ønskja å gje skriftleg uttale til notatet.

VURDERINGSKRITERIUM

Rådmannen sitt ansvar for saksutgreiing

Kommunelova § 23 omhandlar administrasjonssjefen sine oppgåver og mynde. Her går det fram at rådmannen skal sørge for at saker som blir lagt fram for folkevalte organ, er forsvarlig utgreidd, og at vedtak blir sett i verk. I same paragraf i kommunelova står det vidare at kommunalt folkevalt organ kan gi administrasjonssjefen mynde til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typar av saker som ikkje er av prinsipiell betydning, viss ikkje kommunestyret har bestemt noko anna.

Rådmannen sitt delegerede mynde

Delegeringsreglementet i Samnanger kommune omtaler delegering til rådmann i § 10. Der står det følgjande:

«Kommunestyret gjev adm.sjefen mynde til å treffa vedtak i einskildsaker som ikkje har prinsipiell verdi, jamfør kommunelova § 23 punkt 4.

Om kva som er av prinsipiell verdi seier Ot.Prp. Nr. 42 (91-92) m.a. følgjande:

“Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser og ut fra kommunens eller fylkeskommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønnsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruksjer eller tidligere praksis.”

Dersom adm.sjefen er i tvil om ei sak har prinsipiell/politisk karakter, vert spørsmålet om dette å leggja fram for ordføraren.»

I Samnanger kommune sitt delegeringsreglement § 1.1 (1.1.09) går det fram at kommunestyret sjølve tek avgjerd i saker «om konsesjonar eller avtalar om leveransar, bruksrettar eller særlege råderettar som anten bind kommunen for meir enn 5 år eller har mykje å seia for kommunen sin økonomi. Slike saker er likevel delegerte til personal- og økonomiutvalet når verdien det er tale om er lågare enn kr. 1 mill.»

Formannskapet sitt mynde til å treffe hastevedtak

§ 2.4 i Samnanger kommune sitt delegeringsreglement omhandlar formannskapet sitt mynde til å treffe vedtak i saker som ordinært skulle vore avgjort av kommunestyret, i dei høve det er turvande å treffe vedtak så raskt at det ikkje er tid til å innkalle kommunestyret, jfr. kommunelova § 13 pkt. 1. Her står det at melding om slikt vedtak skal leggjast fram for kommunestyret ved første høve.

Saksbehandlingsreglar for offentlige organ

I kommunelova § 30 nr. 3 står det følgjande om føring av møtebøker:

«Det skal føres møtebok over forhandlingene i alle folkevalgte organer. Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv nærmere regler om føring av møtebok.»

Kommunelova omhandlar også fastsetting av møte, sakliste, innkalling og leiing av møte gjennom § 32:

- «1. Møte i folkevalgte organer skal holdes på de tidspunkter som er vedtatt av organet selv, kommunestyret eller fylkestinget, og ellers når organets leder finner det påkrevd eller minst 1/3 av medlemmene krever det.
2. Lederen av folkevalgt organ setter opp sakliste for det enkelte møte. Innkalling til møtet skal sendes organets medlemmer med høvelig varsel, og skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles.
3. Saklisten til møtet og andre dokumenter som ikke er unntatt fra offentlighet, skal være tilgjengelig for allmennheten. Møte i folkevalgte organer skal kunngjøres på hensiktsmessig måte. Dette gjelder også møter som det må antas vil bli helt eller delvis lukket etter § 31. (...)»

Av § 31 i kommunelova går det fram at kvar og ein har rett til å vere til stades i møta i folkevalte organ.

Reglar for vurdering av habilitet

Kommunelova § 40 punkt 3 omhandlar reglar for inhabilitet. Her står det følgjande:

«3. Om inhabilitet gjelder reglene i forvaltningsloven kap. II, med følgende særregler:

- a. Inhabilitet inntreier ikke ved valg til offentlige tillitsverv eller ved fastsetting av godtgjøring o.l. for slike verv.
- b. Kommunalt og fylkeskommunalt ansatte som i denne egenskap har medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for en avgjørelse, eller ved tidligere avgjørelse i samme sak, skal alltid anses som inhabile når saken behandles i folkevalgt organ. Ved behandling av årsbudsjett, økonomiplan, kommuneplan, regional planstrategi og regional plan gjelder ikke første punktum.

c. Ved behandling av klager etter forvaltningsloven § 28 andre ledd er ansatte eller folkevalgte som var med på å treffe det påklagede vedtak, eller som medvirket ved tilretteleggelsen av grunnlaget for dette, inhabile ved klageinstansens behandling av saken og ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.

Er en overordnet ansatt inhabil i en sak, kan direkte underordnet ansatt ikke delta ved klageinstansens behandling av saken, eller ved tilretteleggelsen av saken for klageinstansen.»

Etter forvaltningslova, kapittel II, § 6 første ledd, bokstav a) og e), nr. 2, vil ein folkevalt vere inhabil til å legge til rette for, eller til å treffe ei avgjersle når han sjølv er «*part i saken*», eller når han er leiar eller har ei leiande stilling, eller er medlem av styret for eit selskap som er «*part i saken*».

Definisjonen av «*part*» etter forvaltningsloven § 2, første ledd, bokstav e) er ein person (irekna juridisk person som f.eks. eit aksjeselskap) som ei avgjersle «*retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder*». Definisjonen inneber at ein ikkje vil vere part i saka viss tilknytninga til saka er underordna, indirekte eller tilfeldig.¹ Det må føreligge ei reell tilknytning mellom saka og personen for at ein kan bli vurdert å vere part i saka, og vurderinga av om tilknytninga er så sterk at ein må bli vurdert å vere part i saka vil avhenge av ei konkret, skjønsmessig vurdering.²

Det går fram av forvaltningslova § 6 andre ledd jf. kommuneloven § 40, tredje ledd, at ein folkevalt vil vere inhabil når «*andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet*». Føresegna i § 6 andre ledd viser til at det ved habilitetsvurderinga mellom anna skal leggjast vekt på om avgjersla i saka «*kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham [den folkevalte] selv eller noen som han har personlig tilknytning til*». Det følgjer også av forvaltningslova § 6 andre ledd at det som del av habilitetsvurderinga skal vektleggast om ugildheitsinnvending er reist av ein part i saka.

KS har utarbeidd rettleiaren «Habilitet i kommuner og fylkeskommuner» (2011). Her står det følgjande om kven som avgjer habilitet i folkevalte organ:

«I kollegiale organer er det organet selv som avgjør om det enkelte medlemmet er habilt eller inhabilt, jf. § 8 annet ledd. Beslutningen kan ikke delegeres. Det medlemmet habilitetsspørsmålet gjelder kan gi uttrykk for sin oppfatning av spørsmålet og må også kunne uttale seg i saken som part eller liknende. Utover dette kan ikke medlemmet delta i avgjørelsen, verken i drøftingen av eller avstemningen i saken.

Medlemmer av kollegiale organer har plikt til å vurdere sin egen habilitet, og skal i god tid før møtet melde fra om forhold som har betydning for egen habilitet. Dette er nødvendig for at det skal være tid til å innkalle varamedlem som stedfortreder, jf. § 8 tredje ledd. Varamannen bør «innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad». Oppstår det spørsmål om flere medlemmers habilitet i samme sak, skal de alle avstå fra å delta i habilitetsavgjørelsene. Dette gjelder både for sin egen og andres habilitet og selv om grunnlaget for inhabilitetsproblematikken er helt forskjellig for de respektive enkeltmedlemmene. En forutsetning er imidlertid at organet er vedtaksført. Dersom det i en sak er så mange inhabile medlemmer at det kollegiale organet ikke er vedtaksført, og det ikke er kalt inn varamedlemmer, er det lagt til grunn at samtlige medlemmer likevel skal delta i avgjørelsen av medlemmenes habilitet.

DATAGRUNNLAG

Oppsummering av kommunen si handsaming av saka om Aldselva kraftverk

2012: Kommunestyret gjev uttale i sak om kraftverk i Aldselva i sak 075/12.

¹ Geir Woxholth: Forvaltningsloven 5. utgave 2011, side 152.

² Ot.prp.nr.50 (2008-2009) s. 28.

02.05.2016: Oversending frå NVE³ til Samnanger kommune med NVE sitt vedtak om tillatelse til kraftverk i Aldalselva i Samnanger kommune.

12.05.2016: Kommunestyremøte der meldinga frå NVE blei lagt fram som orientering/melding. I møteprotokollen står det følgjande: «*Aldalselva kraftverk – vedtak frå NVE (brev datert 02.05.16) – kommunestyret vart samde om at kommuneadministrasjonen skulle be om å få forlenga klagefristen. I same brev skal ein minna NVE om gjeldande vedtak frå Samnanger kommunestyre sak 075/12.*»

23.05.2016: Møte i valstyret i Samnanger kommune, som er identisk med formannskapet. Protokollen etter dette møtet viser ikkje at konsesjonssaka har vore drøfta her.

24.05.2016: Rådmann sender brev til NVE der kommunen ankar NVE sitt vedtak om å godkjenne kraftverk i Aldalselva. «*Aldalselva kraftverk – anke frå Samnanger kommune på vedtak. NVEs referanse: 201104255-42.*»

02.06.2016: Kommunestyremøte der brev frå rådmann til NVE datert 24.05.16 blir lagt fram under «Oversikt delegerte vedtak / referatsaker som er meldt opp til møtet.».

Frå møteprotokollen går det fram at det kom nokre merknader som er ført under «orienteringar/meldingar»:

«Konsesjon - Aldalselva kraftverk

Øyvind Strømme (MDG) meinte at dette burde vore oppe som politisk sak.

Vidar Tveiterås (A) lurte på kvifor kommunen har sendt ein anke på konsesjonsvedtaket til NVE og ikkje ein førespurnad om å få utsett klagefrist slik kommunestyrerepresentantane vart einige om i møtet 12.05.2016.

Tone Ramsli (rådmann) fortalte at administrasjonen saman med ordførar og gjennom kontakt med NVE vurderte det slik at kommunen skulle senda ein klage i staden for å be om utsett klagefrist.

Dette vart representantane i formannskapet orientert om 16.05.2016.⁴ Dei hadde ingen merknader til dette.

Jon Magne Bogevik (politisk uavhengig) forlanga at klagen vert tilbaketrekt før neste kommunestyremøte. Han understrekte at i følgje delegeringsreglementet til Samnanger kommune er det berre kommunestyret som kan uttala seg i slike saker.»

Vidare viser møteprotokollen at «*Delegerte vedtak/referatsaker vert tekne til orientering.*»

29.9.2016: Saka blei tatt opp til ny handsaming i kommunestyret. Revisjonen har fått opplyst at ordførar tilrådde at klagen i konsesjonssake blei trekt, men kommunestyret valte å oppretthalde klagen. Kommunestyret fatta vedtak om dette i sak 66/16.

Sakshandsaming og delegering

Sak om NVE sitt vedtak om å gje konsesjon til kraftverk i Aldalselva våren 2016 blei i første omgang ikkje lagt fram som ei sak til handsaming for kommunestyret, men berre til informasjon under skriv og meldingar. Etter dette blei det sendt ein anke til NVE frå rådmann. Av intervju går det fram at både politisk og administrativ leiing i ettertid har sett at denne anken skulle ha vore handsama i kommunestyret, og at den opphævelege handsaminga av saka var feil og ikkje etter regelverket.

Tidlegare rådmann peikar på at ei konsesjonssak sjeldan er å sjå på som kurant. Når framgangsmåten blei slik den blei var det med bakgrunn i at kommunestyret i møte 12.05.2016 ga uttrykk for at dei ønskte at kommunen uttalte seg og at rådmannen la til grunn for uttalen tidlegare vedtak i kommunestyret (Sjå også utdrag frå protokoll over). I Intervju peikar også ordførar på at han i utgangspunktet trudde at saka ikkje trengte ny handsaming i kommunestyret. Ordførar såg etter kvart at saka hadde eit anna omfang enn tidlegare som kravde ny handsaming av kommunestyret.

³ Norges vassdrags- og energidirektorat

⁴ Det er mogleg at dato i protokollen er feil. Tilgjengelege møteprotokollar for Samnanger kommune på kommunen sine nettsider viser at første møte i valstyret i 2016 var 23.mai.

Tidlegare rådmannen peikar på at årsaka til at delegeringsreglementet ikkje blei følgt i samband med ankesaka heng saman med fleire tilhøve og rådmannen peikar på at ho har gjort greie for dette i brev til NVE datert 21.09.2016. I dette dokumentet viser rådmannen mellom anna til følgjande:

«I arbeidet med brevet til NVE vurderer rådmannen det slik at det er vanskeleg å lage ei skikkeleg saksutgreiing til politisk handsaming i kommunestyret den 23.6.2016 som realistisk vil vera den fristen me vil få dersom me vil få utsett frist. Det vert derfor laga eit utkast til brev til NVE som er formulert som ein klage og der det ikkje vert bedt om utsett frist. Klagen inneheld ikkje nye moment i høve til kommunen sin uttale i høyringsrunden, dvs. at klagen er basert på eit politisk vedtak i kommunestyret. Ordføraren er samd i denne framgangsmåten.

Rådmannen peiker i tillegg på at avviking av permisjon i administrasjonen gjorde handteringa av saka krevjande. Kommunen hadde på grunn av permisjonsavvikling ikkje personell med tilstrekkeleg erfaring og kompetanse tilgjengeleg til å fange opp betydninga av orienteringa om at NVE hadde gitt konsesjon til Aldalsvassdraget kraftverk. Det blei dermed ikkje fanga opp at NVE i sitt vedtak hadde sett vilkår knytt til konsesjonen som truleg heng saman med og tek omsyn til kommunestyret i Samnanger sitt vedtak i sak 075/12.

At ein nøkkelperson i kommunen var i permisjon gjorde også at rådmannen ikkje blei orientert om saka før ho blei ringt opp av eit kommunestyremedlem som orienterte om saka. Dette bidrog til at kommunen mista tid i høve til å saksutgreie ein eventuell anke til politisk handsaming i formannskap og kommunestyre. Rådmannen peikar vidare på at slike vedtak frå NVE har korte klagefristar, berre tre veker.

Både rådmann og ordførar peikar også på at noko av årsaka til at dei ikkje såg at klagesaka burde ha vore handsama av kommunestyret, var knytt til det at kommunen på tidspunktet saka kom opp var inne i ein svært krevjande prosess i samband med kommunereforma.

Tidlegare rådmann opplyser at medlemmene i formannskapet var samla som valstyre 23.5.2016. Dei blei då informert om at det ville gå ein klage på vedtaket og dette blei lest opp for dei. Det var ikkje merknader til uttalen eller til framgangsmåten. At saka blei diskutert i dette møtet blei ikkje protokollert då det formelt var valstyret som var samla.

Summert opp fortel tidlegare rådmann at det var tre årsaker til at klage blei sendt til NVE utan handsaming i kommunestyret, og at saka blei oppfatta som kurant for rådmannen å handtere:

- 1) At det låg føre vedtak frå 2012 knytt til saka
- 2) Det var vanskeleg å gje saka tilstrekkeleg merksemd på grunn av andre store oppgåver og fråvær av nøkkelkompetanse
- 3) Formannskapet blei involvert i vurderinga, sjølv om formannskapet ikkje var formelt sett

Tidlegare rådmann peiker på at saka burde fått ein annan prioritet i ein travel kvardag og at den burde ha vore lagt fram til politisk handsaming i kommunestyret fordi den gjeld eit viktig vassdrag i kommunen, og fordi det var førre kommunestyre med ei anna politisk samansetning som fatta vedtaket i 2012.

I undersøkinga kjem det fram at gjeldande delegeringsreglementet i kommunen er gammalt, dvs. frå 2003. Tidlegare rådmann viser til at det ikkje er enkelt å forstå reglementet og at det er eit mål å gjere det tydelegare. Kommunen har derfor sett ned eit politisk utval som skal gå igjennom reglementet med tanke på å endre det. Kommunen har vidare kjøpt inn eit elektronisk verktøy frå kommuneforlaget som skal vere til hjelp i arbeidet. Arbeidet er likevel sett på vent fordi kommunen manglar kapasitet i administrasjonen til å følgje det opp. Det blir peika på at arbeidet er omfattande då det er lagt opp til å gå igjennom heile reglementet saman med politikarane.

Tidlegare rådmann opplyser at det i praksis er slik at administrasjonen spør politikarane dersom det er tvilstillfelle i høve til kva oppgåver administrasjonen kan gjere og ikkje. Rådmannen meiner dette fungerer godt og at det ikkje er ofte det er behov for slike avklaringar. Ho peiker på at hovudprinsippet

i gjeldande delegeringsreglementet er at kommunestyret har delegert mynde til rådmann og utval så langt lova gjev løyve til dette.

Rutinar knytt til habilitetsvurderingar

Tidlegare rådmann peiker på at habilitetsproblem for administrasjonen i høve til politiske sakstutgreiingar nesten aldri er noko problem i Samnanger. Årsaka til dette er at mange av sakshandsamarane inklusive rådmannen bur i andre kommunar og har lite slekt i Samnanger. Slik unngår dei problemstillingar knytt til habilitet. Kommunen har vidare nesten aldri klagesaker som skal handsamast politisk. Dersom ho som rådmann blir inhabil har dei brukt å leie inn personell frå nabokommunar.

Tidlegare rådmann peikar på at når det gjeld politikarane er det dei politiske organa sjølve som bestemmer om politikarar er habile eller ikkje. Rådmannen fortel at det kan variere i kva grad politikarane melder seg inhabile og at dei av og til må gjerast merksame på at dei kan vere inhabile. I ein del tilfelle kan det vere vanskeleg å avgjere om ein politikar er habil eller ikkje, og rådmann og administrasjon prøver å rettleie politikarane etter beste evne i desse spørsmåla. Nokre gonger kan det vere vanskeleg å vurdere habiliteten til representantane når den er knytt til ulike typar interesser dei har.

Revisjonen får opplyst at kommunen ikkje har formulert skriftleg rettleiar eller rutinar for vurdering og handtering av habilitet for folkevalte og tilsette. Det blir vist til at kommunen har etiske retningsliner men at desse ikkje omtalar habilitet direkte.

Når det gjeld kommunen sine møteinnkallingar står det på desse at «Forfall til møtet eller ugildskap må meldast snarast råd til ekspedisjonen (tlf. 56 58 74 00 eller e-post postmottak@samnanger.kommune.no), som vil kalla inn varamedlem.» Tidlegare rådmann opplyser samtidig at politikarane av og til sjølve kallar inn vararepresentantar.

Tidlegare rådmann opplyser at politikarane i samband med folkevaltopplæringa får ei rask innføring i vurdering av habilitet, men ikkje nokon grundig gjennomgang. Ordfører meiner at kommunestyret kan ha nytte av kurs knytt til habilitetsvurderingar.

Revisjonen får vidare opplyst at kommunen ikkje har formulert ei rutine som omtalar kor politikarar kan vende seg for å få drøfta eller få hjelp til å få avklara eigen habilitet om dei skulle vere i tvil om denne. Ordførar peikar på at det ofte kunne ha blitt gjennomført eit betre vurderingsarbeid i forkant av dei politiske møta når det gjeld habilitetsvurderingar. Han peikar på at det kan vere komplisert å handtere habilitetsvurderingar på bakgrunn av benkeforslag sett fram i møte og meiner at det kanskje ikkje har vore nok fokus på å melde inn moglege tilfelle av inhabilitet i forkant av møta. Ordfører peikar samtidig på at det har vore fleire døme på at inhabilitetsspørsmål har blitt meldt inn før politiske møte, og at administrasjonen i uklare tilfelle då har undersøkt med juridisk ekspertise korleis sakene skal vurderast. Ordfører meiner at dette er ein praksis som fungerer godt. Tidlegare rådmann meiner det er sjeldan at administrasjonen i kommunen har fått slike førespurnader frå politikarane.

Habilitetsvurderingar i saka om Aldselva kraftverk

Når det gjeld kommunestyret si handsaming av anke knytt til konsesjonssak for Aldselva kraftverk, meiner ordførar at regelverket for habilitet, inkludert kommunen sine egne reglar, har blitt følgt når habilitet har blitt vurdert. Han understrekar samtidig at rutinane knytt til vurdering av habilitet bør bli betre i kommunen. Ordførar opplyser at det ikkje er funne døme på at enkeltpersonar som var involvert i handsaming av ankesaka (Aldselva kraftverk) ikkje var habile til å handsame saka.

Tidlegare rådmann opplyser at ho ikkje har oversikt over kven som har meldt seg ugild på dei ulike møta der konsesjonssaka om Aldselva har blitt handsama, og ho viser i denne samanhengen til møteprotokollane for oversikt over dette. Protokollar for kommunestyremøta 12.5.2016, 2.6.2016 og 29.9.2016 viser at kommunestyret i 2016 berre har fatta vedtak i konsesjonssaka for Aldselva i møta 12. mai og 29. september. Når det gjeld handsaminga av saka 12. mai 2016 oppfattar revisjonen at det blei fatta vedtak i saka sjølv om saka blei lagt fram under orientering/melding. Dette har med ordlyden i vedtaket å gjere der det står at «Aldselva kraftverk – vedtak frå NVE (brev datert

02.05.16) – kommunestyret vart samde om at kommuneadministrasjonen skulle be om å få forlenga klagefristen. I same brev skal ein minna NVE om gjeldande vedtak frå Samnanger kommunestyre sak 075/12.» Av protokollen går det ikkje fram om det blei gjort habilitetsvurderingar knytt til dette vedtaket. I kommunestyremøtet 29.9.2016 blei det også fatta vedtak knytt til konsesjonssaka for Aldselva. Av protokollen går det fram at habiliteten til tre kommunestyrerepresentantar blei vurdert og alle tre blei funne inhabile til å handsame saka. Av møteprotokollane går det fram at dei tre som blei funne inhabile i møtet 29.9.2016 var også til stades i kommunestyremøtet 12.5.2016.

REVISJONEN SINE VURDERINGAR

Undersøkinga viser at regelverket for sakshandsaming og delegering i første omgang ikkje blei følgt i samband med at rådmannen sendte anke knytt til konsesjonssak for Aldselva kraftverk 24.5.2016. Kommunen sitt delegeringsreglement slår i § 1.1 fast at konsesjonssaker skal handsamast av kommunestyret sjølve.

Sjølv om kommunen sitt delegeringsreglement § 2.4 i samsvar med kommunelova § 13 pkt.1 opnar for at formannskapet i hastesaker kan fatte vedtak på vegne av kommunestyret, ble dette ikkje gjort i denne saka. Saka blei lagt fram for valstyret som består av dei same medlemmene som formannskapet, men det blei ikkje gjennomført eit formelt formannskapsmøte, med innkalling, sakliste og protokoll i samsvar med kommunelova sine krav til politiske møte.

Kommunen har ikkje utarbeidd rutinar for korleis habilitet skal vurderast eller varslast verken for politikarar eller tilsette. Revisjonen meiner at retningslinjer og rutinar for varsling og vurdering av habilitet bør utarbeidast for å gjere tydeleg kva som blir forventa av den enkelte tilsette og av politikarane når det gjeld å vurdere eigen habilitet og melde frå om eventuell inhabilitet eller behov for å få vurdert sin habilitet. I denne samanhengen må det gjerast tydeleg kor den enkelte kan søke råd og rettleiing. Samtidig må det gjerast tydeleg at administrasjonen må varslast tidleg for å kunne rekke å søke nødvendig fagleg rettleiing i kompliserte habilitetssaker.

Revisjonen meiner vidare at tilsette og politikarar må sikrast tilstrekkeleg opplæring knytt til habilitetsvurderingar, og i kva tilfelle det kan vere relevant å gjere ei konkret vurdering av om ein er inhabil eller ikkje.

Undersøkinga viser at det blei meldt om mogleg inhabilitet og gjennomført habilitetsvurderingar i samband med kommunestyret si handsaming av konsesjonssaka i møte 29.9.2016, men ikkje i møtet 12.5.2016. Det at tre representantar blei vurdert å ikkje vere habile til å delta i handsaming av konsesjonssaka i september 2016, kan indikere at dei same kommunestyrerepresentantane også kan ha vore inhabile i samband med kommunestyret sitt vedtak 12 mai same år. Gitt at ikkje forhold som førte til inhabilitet i september 2016 har oppstått i tidsrommet etter kommunestyremøtet 12. mai, burde spørsmål om inhabilitet ha blitt tatt opp og vurdert for dei tre representantane også i kommunestyremøtet i mai 2016.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Stein Ove Songstad
Partner